

Mongeovo zobrazení

Přímka kolmá k rovině

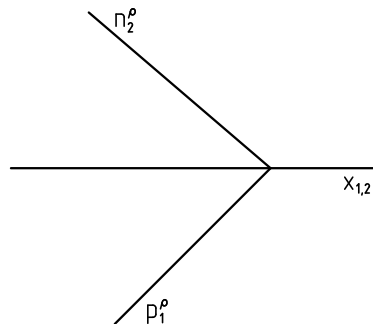
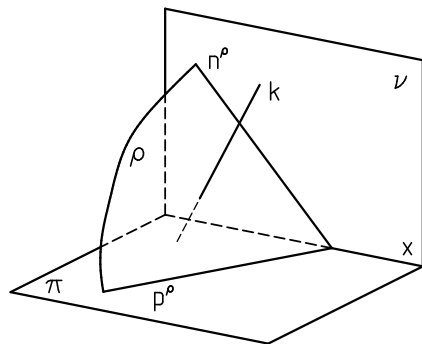

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Přímka kolmá k rovině

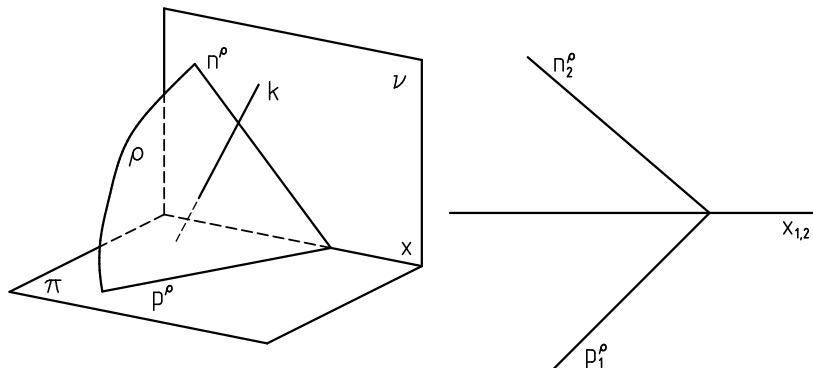
Přímka kolmá k rovině

- necht' je v prostoru dána rovina ρ a přímka k , která je kolmá k rovině ρ ,

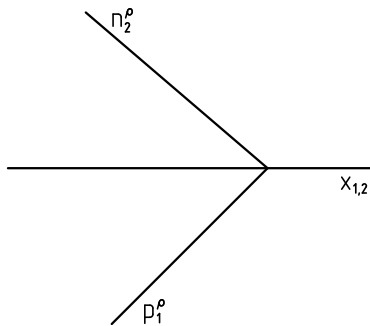
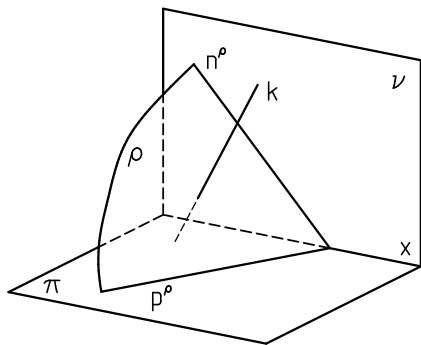
Přímka kolmá k rovině

- studujme, jak se zobrazí sdružené průměty přímky k ,

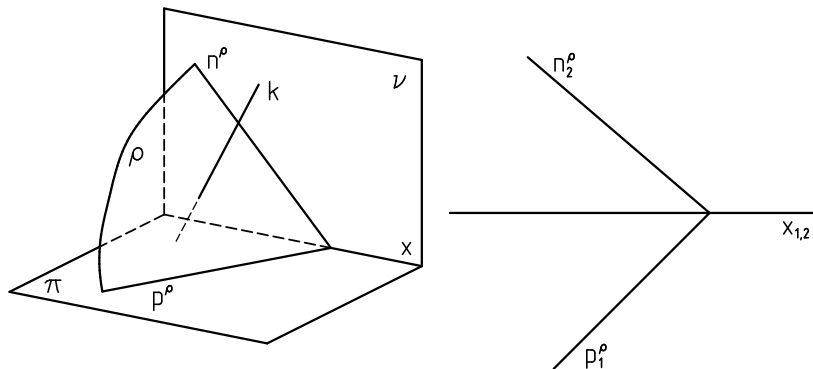
Přímka kolmá k rovině

- nejprve je nutné si uvědomit, že přímka je kolmá k rovině, právě tehdy když je kolmá ke **všem** přímkám této roviny,

Přímka kolmá k rovině

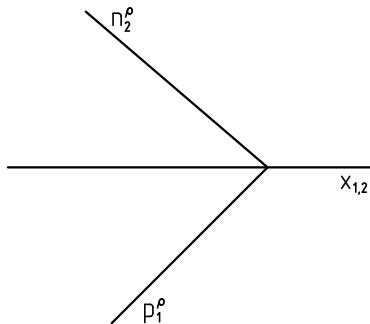
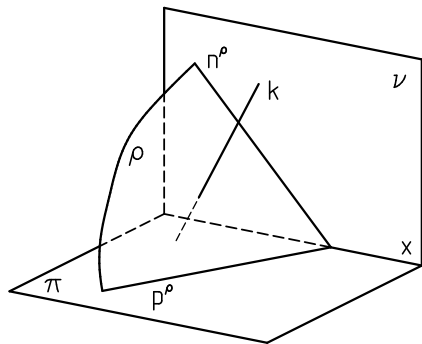
- dále si připomeňme větu o pravoúhlém průmětu pravého úhlu,

Přímka kolmá k rovině

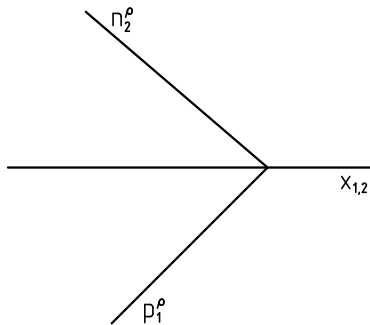
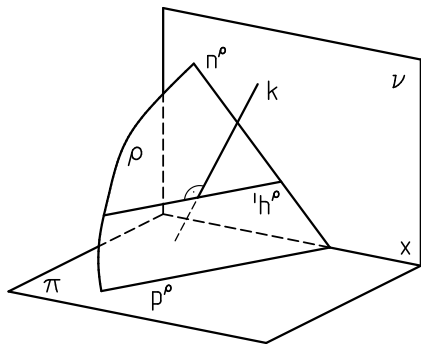
Věta o pravoúhlém průmětu pravého úhlu

Pravoúhlým průmětem pravého úhlu, jehož jedno rameno je rovnoběžné s průmětnou a druhé k ní není kolmé, je pravý úhel.

Přímka kolmá k rovině

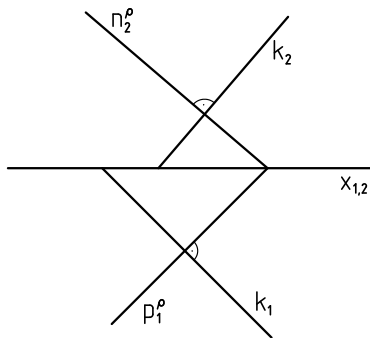
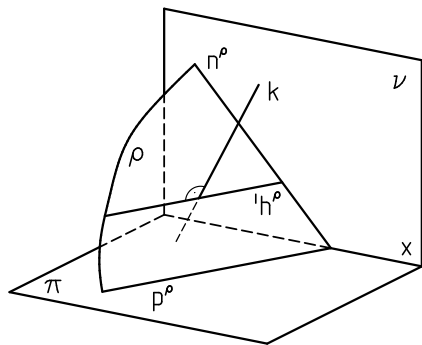
- v rovině ρ tedy hledáme přímky, která jsou rovnoběžné s některou průmětnou, což jsou právě hlavní přímky dané roviny a tedy i stopy roviny,

Přímka kolmá k rovině

- sdružené průměty přímky k se tedy zobrazí jako přímky kolmé ke stopám roviny ρ ,

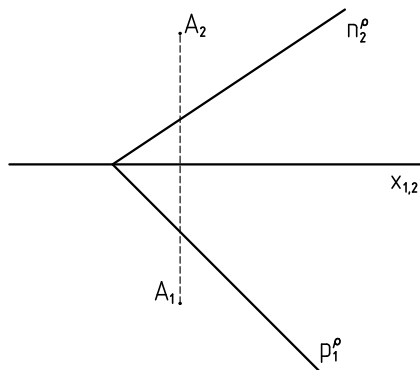

Přímka kolmá k rovině - příklady

Přímka kolmá k rovině - příklady

Příklad č. 1

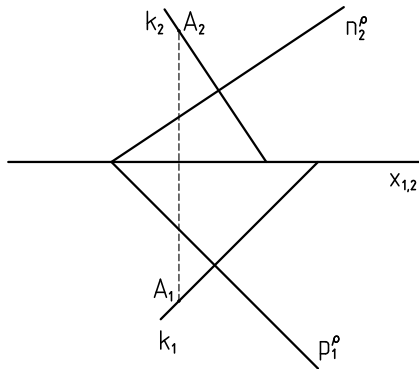
Určete vzdálenost bodu A od roviny ρ .

Přímka kolmá k rovině - příklady

Příklad č. 1 - řešení

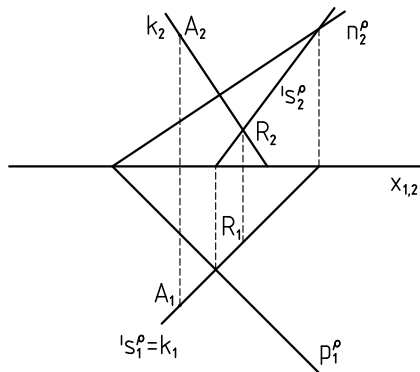
Vzdálenost bodu od roviny měříme na kolmici. Sestrojíme tedy přímku k , která prochází bodem A a je kolmá k rovině ρ .

Přímka kolmá k rovině - příklady

Příklad č. 1 - řešení

Dále určíme průsečík R přímky k s rovinou ρ .

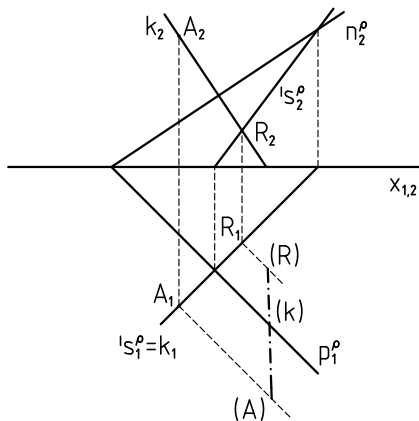

Přímka kolmá k rovině - příklady

Příklad č. 1 - řešení

Vzdálenost bodu A od roviny ρ je rovna velikosti úsečky AR , kterou určíme pomocí sklápění.

Animace

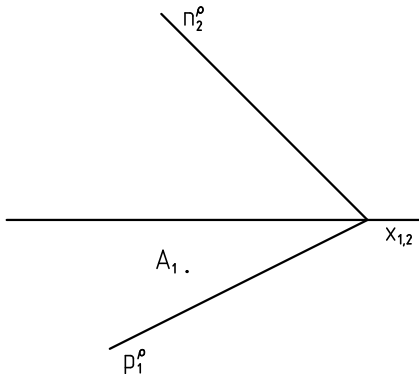

Přímka kolmá k rovině - příklady

Přímka kolmá k rovině - příklady

Příklad č. 2

V bodě A roviny ρ sestrojte kolmici k této rovině a naneste na ni od bodu A 2 cm.

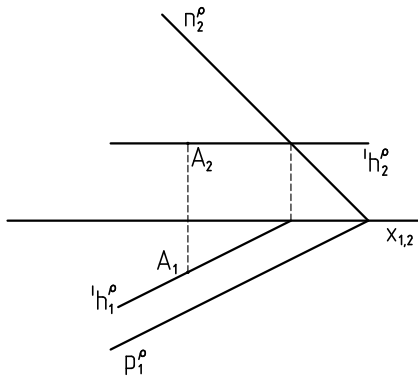

Přímka kolmá k rovině - příklady

Příklad č. 2 - řešení

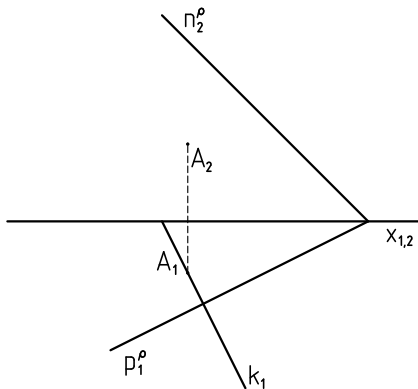
Nejprve pomocí hlavní přímky I. osnovy určíme nárys bodu A.

Přímka kolmá k rovině - příklady

Příklad č. 2 - řešení

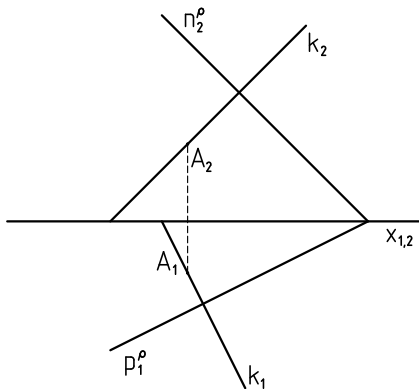
Půdorys k_1 hledané kolmice k se zobrazí jako přímka procházející bodem A_1 , která je kolmá k půdorysné stopě roviny ρ .

Přímka kolmá k rovině - příklady

Příklad č. 2 - řešení

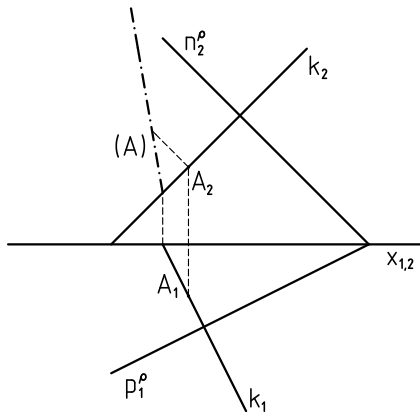
Nárys k_2 se zobrazí jako přímka procházející bodem A_2 , která je kolmá k nárysné stopě roviny ρ .

Přímka kolmá k rovině - příklady

Příklad č. 2 - řešení

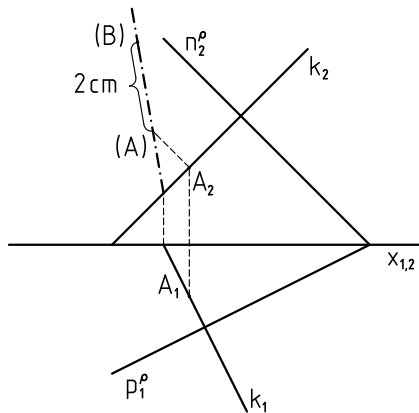
Danou vzdálenost nanese se ve sklopení. Přímku k tedy sklopíme do nárysny.

Přímka kolmá k rovině - příklady

Příklad č. 2 - řešení

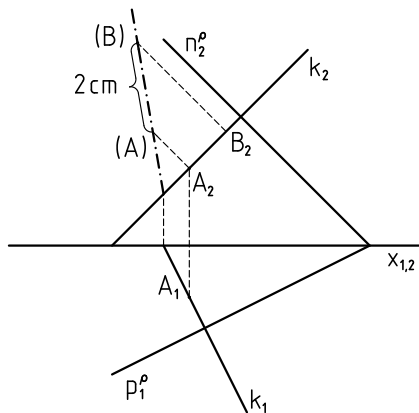
Od sklopeného bodu (A) nanese se na přímku (k) 2 cm a daný bod označíme (B).

Přímka kolmá k rovině - příklady

Příklad č. 2 - řešení

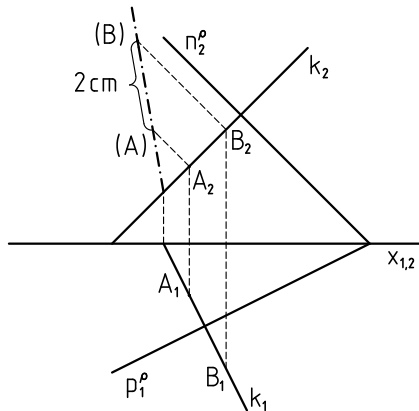
Nárys bodu B leží na přímce a_2 a platí $B_2(B) \perp a_2$.

Přímka kolmá k rovině - příklady

Příklad č. 2 - řešení

Půdorys bodu B určíme pomocí ordinály.

Prezentaci vytvořil Petr Kozák, vyučující všeobecně vzdělávacích předmětů
na Střední průmyslové škole stavební, Opava, příspěvková organizace.
Prezentace je určena pro podporu výuky deskriptivní geometrie na středních školách.
Je v souladu s rámcovými vzdělávacími programy.

Vytvořeno v rámci projektu „Nová cesta za poznáním“, reg. číslo CZ.1.07/1.5.00/34.0034,
za finanční podpory Evropského sociálního fondu a rozpočtu České republiky.

Uvedená práce (dílo) podléhá licenci Creative Commons

Uveďte autora – Nevyužívejte dílo komerčně – Zachovejte licenci 3.0 Česko

